

9. 11. 2023 /

**UCHWAŁA NR LXV/460/23
RADY MIASTA ŚWIDWIN**

z dnia 29 listopada 2023 r.

w sprawie przyjęcia do realizacji Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 dla Miasta Świdwin

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023r. poz. 40 z późn. zm.), w związku z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023r. poz. 1426 z późn. zm.) Rada Miasta Świdwin uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 dla Miasta Świdwin, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Świdwin.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący Rady
Miasta

Krzysztof Olszewski

Projekt uchwały zgodny jest
z przepisami prawa

Andrzej Czerniec

ADWOKAT

2023.11.29

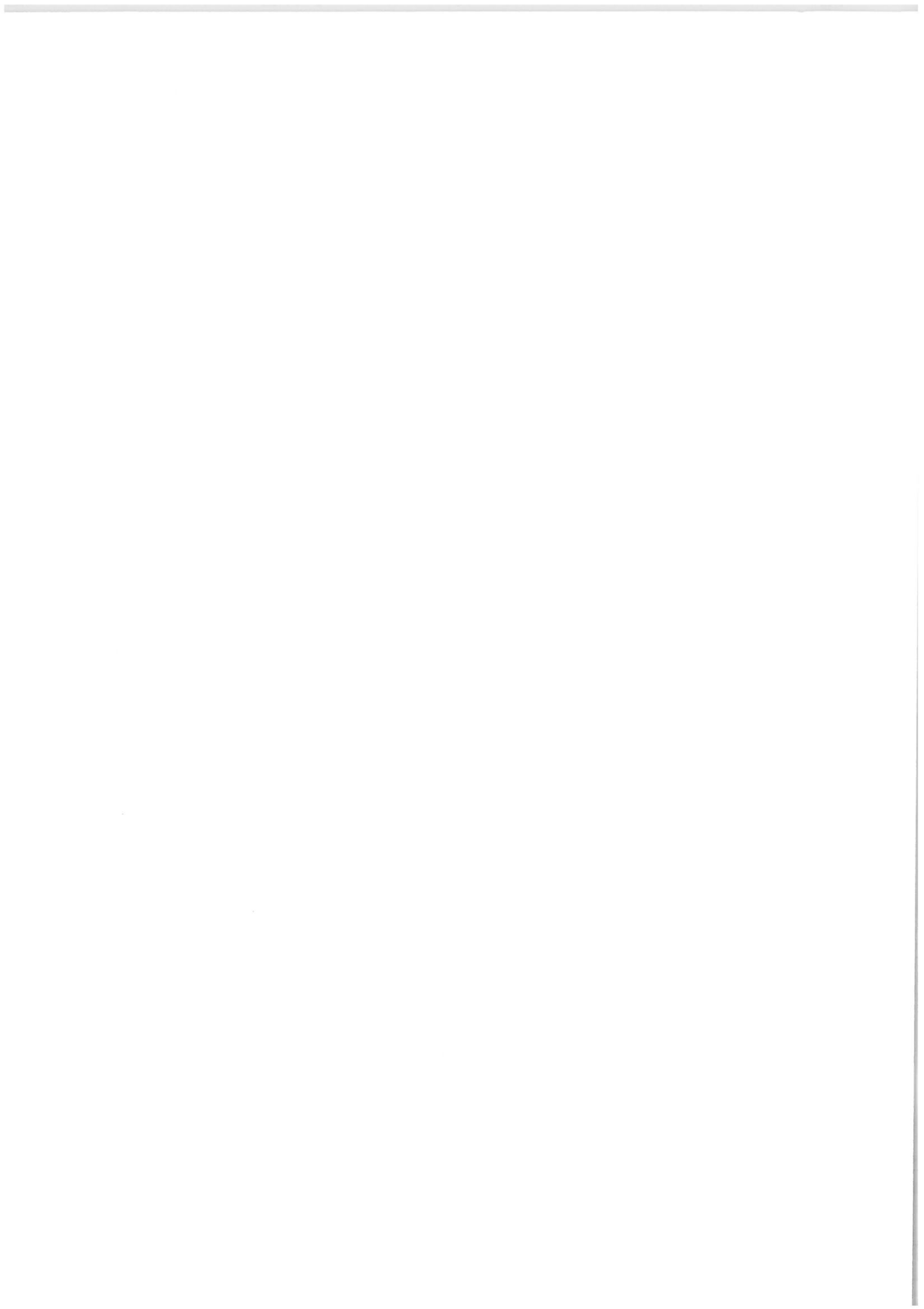

Uzasadnienie

Podstawą prawną do podjęcia niniejszej uchwały jest przepis art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023r. poz. 1426 z późn. zm.), który stanowi, że do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Celem Programu Wspierania Rodziny jest podejmowanie wszelkich działań nastawionych na stworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest uzasadnione.

BURMISTRZ MIASTA
Piotr Feliński

Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 dla Miasta Świdwina

**Program opracowany na podstawie art. 176 pkt 1, Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
(Dz.U.z 2023 r. poz.1426 z późn. zm.)**

Spis treści

Wprowadzenie	2
Podstawa prawna	4
Główne założenia	5
Zadania Samorządu Miejskiego	6
Diagnoza społeczna	8
1.Na podstawie analizy danych statystycznych udzielonej pomocy przez MOPS w Świdwinie	8
2.Na podstawie analizy wyników badania przeprowadzonego wśród mieszkańców miasta za pomocą anonimowej Ankiety Diagnostycznej SWRiD	12
Zasoby Miasta Świdwin	15
Analiza SWOT	16
Adresaci PWR	18
Zadania PWR na lata 2020-2023	19
Formy działania	23
Finansowanie PWR	24
Monitoring i ewaluacja	24
Podsumowanie	26

Wprowadzenie

Samorządy odpowiadają za opracowanie oraz funkcjonowanie systemu opieki nad dzieckiem i rodziną doświadczających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Jest to niezwykle istotne i trudne zadanie, ponieważ działania na rzecz rodziny, to działania nie tylko na rzecz konkretnej grupy, ale i całej wspólnoty, a wspierając rodzinę przyczyniamy się nie tylko do jej rozwoju, ale i wzmacniania więzi w całej społeczności. Rodzina jest pierwszym środowiskiem wychowawczym dziecka, jest społecznością powołaną do wzbudzania i rozwoju życia jednostkowego, jest podstawą życia społecznego z dwóch powodów: dostarcza społeczeństwu nowych członków oraz najpełniej kształtuje człowieka, jego osobowość, system wartości, poglądy, przez co decyduje o jakości członków społeczeństwa.

Program Wspierania Rodziny, czyli pomoc dziecku i rodzinie, jest zadaniem wynikającym z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 ze zm.). Rodzina od zawsze stanowiła podstawową komórkę społeczną, na której opiera się społeczeństwo, w jej skład wchodzi odpowiednio rodzice oraz dzieci. Rodzina jako grupa społeczna przekazuje dziedzictwo kulturowe, a przede wszystkim zapewnia ciągłość biologiczną społeczeństwa. Dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje głównie stymulacji ze strony rodziny; miłości, zapewnienia poczucia bezpieczeństwa oraz zaspokojenia podstawowych potrzeb. Rodzina jako naturalne środowisko wychowawcze oddziałuje na osobowość każdego człowieka najsilniej i najdłużej, w sposób świadomy lub nie świadomy kształtuje jego wizję społeczeństwa, wyznawane wartości, sposób późniejszego funkcjonowania oraz umiejętności personalne. Rodzina ma za zadanie pełnić określone funkcje, podstawowe z nich to funkcje: opiekuńczo-zabezpieczające, socjalizacyjne, ekonomiczne, wychowawcze, kulturowe. Ze względu na pełnienie tych funkcji można wyróżnić dwie kategorie rodzin: rodziny funkcjonalne i dysfunkcjonalne¹. Do elementarnych przyczyn występowania współczesnych problemów w rodzinie można zaliczyć pogorszenie się sytuacji ekonomicznej, problemy wychowawcze oraz konflikty pomiędzy członkami rodziny. Wymienione elementy w dużej mierze wpływają destrukcyjnie na rozwój rodziny, a w konsekwencji na rozwój dzieci w rodzinie. Ponadto, można zaobserwować zwiększenie się liczby rodzin niepełnych, związków nieformalnych czy rodzin zrekonstruowanych, spowodowane głównie wzrostem liczby rozwodów. Zjawiskiem mającym

---

1.Z. Tyszka, *Rodzina w świecie współczesnym – jej znaczenie dla jednostki i społeczeństwa* [w:] Pedagogika Społeczna, Warszawa 1995.

dalekosiężne skutki dla kształtu polityki rodzinnej są utrwalające się zmiany struktury polskich rodzin. Dekadę temu naukowe opracowania przywoływały twierdzenie, że miejsce wielopokoleniowej rodziny zajęła rodzina złożona z małżonków i dzieci. Dziś nadużyciem nie będzie stwierdzenie, że oprócz rodziny tradycyjnej funkcjonuje wiele alternatywnych jej form, że pojęcie rodziny podlega ciągłym redefinicjom, co stawia nowe wyzwania dla polityki rodziny w zakresie ochrony funkcjonowania rodziny w nowej rzeczywistości. Obecnie co trzecie dziecko w Polsce jest dzieckiem urodzonym poza małżeństwem, częściej też wychowuje się w rodzinie niepełnej. Samotne rodzicielstwo niejednokrotnie ma charakter deklaracyjny, bowiem rodzice tworzą nowe, nieformalne związki partnerskie. Częściej też obserwowalne są tzw. rodziny „patchworkowe”, tworzone przez pary samotnych rodziców z dziećmi. Powyższa sytuacja nie sprzyja stabilności rodziny i realizowaniu przez nią podstawowych funkcji, które pomimo przemian struktury rodziny pozostają niezmiennie.

Z uwagi na powyższe, współczesna rodzina boryka się z wieloma problemami i coraz częściej ma to negatywny wpływ na zapewnienie dzieciom prawidłowej opieki i wychowania. Tak więc, jeśli w rodzinie pojawiają się dysfunkcje, odpowiednie instytucje i służby zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Program Wspierania Rodziny w Świdwinie na lata 2024 – 2026 jest oparty na strategii rozwiązywania problemów społecznych miasta Świdwin stanowiącej załącznik do uchwały Rady Miasta Nr XXVI/140/20 z dnia 30 października 2020 r. oraz jest dokumentem, który scala wszystkie podejmowane działania na rzecz rodziny. Prezentowany Program Wspierania Rodziny jest zbiorem możliwych i koniecznych do zrealizowania zadań w zakresie wsparcia rodziny, udzielania celowej pomocy oraz opieki nad dziećmi, opracowanych w oparciu o przepisy prawa oraz analizę aktualnej sytuacji rodziny w mieście Świdwin sporządzoną na podstawie danych statystycznych MOPS w Świdwinie oraz wyników badania, przeprowadzonego za pomocą anonimowej ankiety, wśród mieszkańców miasta.

Podstawa prawna

Program został opracowany przez Gminę Miejską Świdwin. Zawiera on zadania określone ustawami:

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 ze zm.)
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.)
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2023 r. poz. 1249)
4. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 735 ze zm.)
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.)
6. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.)
7. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020r. poz. 1359 ze zm.)
8. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2023 r. poz. 810 ze zm.)
9. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1923).

Prezentowany dokument został opracowany przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdwinie. W pracach nad Programem bazowano głównie na danych własnych jednostek wypełniających zapisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz na wynikach anonimowego badania ankietowego, przeprowadzonego wśród mieszkańców naszego miasta, którego celem było zdiagnozowanie aktualnych obszarów problemowych rodziny.

Główne założenia

Głównym założeniem niniejszego programu jest funkcjonowanie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do funkcjonowania. Cel ten może zostać osiągnięty poprzez wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie. Program zakłada dalsze integrowanie, rozwój i wzmocnienie działań instytucji i organizacji działających w Świdwinie w zakresie wspierania rodziny. Realizacja zadań Programu ma zapobiegać kryzysom funkcjonowania rodziny, których konsekwencją może być umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej, a także praca z rodzinami, z których dzieci – na skutek przeżywanego kryzysu - zostały czasowo umieszczone poza rodziną, w celu przywrócenia warunków pozwalających na ponowne podjęcie ich wychowywania przez rodziny biologiczne.

Zadania Samorządu

Obowiązek wspierania rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji, nie mogącej zrealizować funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz organizacja pieczy zastępczej w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa przede wszystkim na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej. Zgodnie z art.176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2023 r. poz. 1426 z późniejszymi zmianami) do zadań własnych miasta należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,

- b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
  - 4) finansowanie:
    - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
    - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
  - 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
  - 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych;
  - 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.
- Zapisy art. 177 w/w ustawy, poza zadaniami zleconymi, określają także obowiązek gmin dotyczący realizowania zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny. W grudniu 2016 roku Rada Ministrów podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia kompleksowego programu wsparcia dla rodzin „Za życiem”. W ślad za programem została uchwalona Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Wspomniane dokumenty zaczęły obowiązywać w styczniu 2017 roku. Program „Za życiem” wspiera rodziny z osobami niepełnosprawnymi. Proponowana przez rząd pomoc obejmuje kompleksowe rozwiązania dotyczące wsparcia kobiet w ciąży i ich rodzin, wczesnego wspomaganie dziecka i jego rodziny, usług wspierających i rehabilitacyjnych oraz wsparcia mieszkaniowego. Zgodnie z nowymi przepisami rodzinom, w których urodzi się dziecko z ciężką i nieodwracalną niepełnosprawnością albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przysługuje jednorazowe świadczenie w wysokości 4 tys. zł. Ustawa „Za życiem” przewiduje również m. in. że przewodnikiem po systemie wsparcia dla rodzin, w których urodzą się dzieci z niepełnosprawnością lub ciężką chorobą, będzie asystent rodziny, którego zadaniem będzie koordynowanie dostępnej pomocy. Ustawa ma również znacznie usprawnić dostęp do świadczeń zdrowotnych.

Należy podkreślić, że w Świdwinie, wszelka pomoc we wskazanym powyżej zakresie jest udzielana poprzez jednostkę organizacyjną, realizującą wspieranie rodziny.

Diagnoza społeczna

Świdwin, miasto w północno-zachodniej Polsce, w województwie zachodniopomorskim, siedziba powiatu świdwińskiego, położone na Wysoczyźnie Łobeskiej nad Regą. W granicach administracyjnych miasta znajduje się jezioro Bukowiec. Według danych z 1 stycznia 2023 r. Świdwin liczy 14.263 mieszkańców, z czego 7.536 osób stanowią kobiety i 6.727 osób mężczyźni.

1. Na podstawie analizy danych statystycznych udzielonej pomocy przez MOPS w Świdwinie.

Na podstawie statystyk Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdwinie dokonano analizy rodzin objętych pomocą społeczną w latach: 2019-2022, co szczegółowo przedstawiają poniższe zestawienia w formie tabelarycznej.

Tabela 1. Typy rodzin objętych pomocą społeczną:

	2019	2020	2021	2022
Rodziny, którym przyznano świadczenie	605	495	486	474
Rodziny, z którymi przeprowadzono wywiad środowiskowy	605	495	486	474
Rodziny z dziećmi ogółem	102	81	77	83
O liczbie dzieci				
1	51	41	37	39
2	30	24	25	29
3	12	8	9	11
4	7	6	6	4
5	1	1	0	0
6 i więcej	1	1	0	0
Rodziny niepełne ogółem	64	54	52	62
O liczbie dzieci				
1	33	30	28	30
2	21	16	16	23
3	6	2	3	7
4 i więcej	4	6	5	2

Jak można zauważyć, liczba rodzin, którym na podstawie decyzji przyznano świadczenia ma tendencję spadkową. Podobnie sytuacja wygląda z liczbą rodzin, z którymi przeprowadzono wywiad środowiskowy – tutaj również, na przestrzeni analizowanych lat, utrzymuje się spadkowa tendencja. Widoczna jest jednak zmiana zarówno w strukturze rodzin objętych pomocą, jak i liczbie rodzin będących beneficjentami pomocy społecznej. Najliczniejszą grupą były rodziny z jednym dzieckiem (najwięcej tych rodzin było w 2019 roku, w latach następnych dostrzegalny jest znaczny spadek, a następnie nieznaczny wzrost), podobnie sytuacja wygląda w przypadku rodzin z dwójką i trójką dzieci. Od 2022 roku z pomocy nie korzystają rodziny z piątką i więcej dzieci.

Kolejnym obszarem, który wymaga analizy jest powód przyznania pomocy. Według danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (stan na dzień 31.12.2022 r.) dominującymi i zarazem najczęściej powtarzającymi się problemami są: bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność opiekuńczo - wychowawcza. W dalszej kolejności, wyłania się potrzeba ochrony macierzyństwa oraz alkoholizm. W tabeli poniżej zaprezentowano szczegółowe dane w tym zakresie.

Tabela 2. Powody przyznania pomocy:

Przyczyny pomocy	2019	2020	2021	2022
Ubóstwo	142	146	144	133
Bezrobocie	328	218	222	218
Długotrwała lub ciężka choroba	127	66	79	104
Niepełnosprawność	194	130	121	132
Potrzeba ochrony macierzyństwa	21	9	7	5
Bezradność opiekuńczo-wychowawcza	7	7	13	21
Alkoholizm	4	3	6	6

Z analizy tabeli wynika, że choć głównym problemem na przestrzeni lat jest bezrobocie, zauważyć można jego systematyczny spadek. Poważnym problemem jest ubóstwo. Na przełomie badanego okresu obserwuje się wzrost udzielanej pomocy z tego tytułu, natomiast w 2022 roku widać nieznaczny spadek. Istotnym aspektem jest również niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba oraz kwestia bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Jedną z form wsparcia rodziny z dziećmi przeżywającej tego typu problemy jest pomoc asystenta rodziny. Jego działania ukierunkowane są przede wszystkim na poprawę funkcjonowania rodziny pod kątem wypełniania ról opiekuńczych, wychowawczych w stosunku do dzieci. Co istotne praca z rodziną prowadzona jest także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną przy ścisłej współpracy z pracownikiem socjalnym. Warto zaznaczyć, iż wskazane powyżej problemy są jak już wspomniano problemami wiodącymi. Istnieją jeszcze inne problemy, z powodu których mieszkańcy są zmuszeni skorzystać z pomocy Ośrodka, zostały one również wzięte pod uwagę podczas analizy sytuacji mieszkańców Świdwina.

Tabela 3. Korzystający z pomocy i wsparcia:

Rodzaj udzielonej pomocy	2019	2020	2021	2022
Kontrakt socjalny	45	46	46	48
Rodziny objęte pomocą asystenta	20	16	23	30
Poradnictwo specjalistyczne	6	0	28	42
Praca socjalna	591	620	512	512
Interwencja kryzysowa	114	149	164	112

Analizując dane z powyższej tabeli można zauważyć, że sukcesywnie wzrasta liczba zawieranych kontraktów socjalnych. Kontrakt socjalny jest pisemną umową pomiędzy osobą zgłaszającą się z prośbą o udzielenie pomocy społecznej a pracownikiem socjalnym. Umowa ta

jest spisywana w celu rozwiązania trudnej sytuacji życiowej osoby zwracającej się o pomoc. W 2022 roku liczba zawartych kontraktów wyniosła 48. Należy podkreślić także, że zwiększyła się liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny oraz liczba osób, które skorzystały z poradnictwa specjalistycznego, natomiast zmalała liczba interwencji kryzysowej.

2. Na podstawie analizy wyników badania przeprowadzonego wśród mieszkańców miasta za pomocą anonimowej Ankiety Diagnozującej Skuteczne Wsparcie Rodziny i Dziecka.

W okresie od marca do kwietnia 2023 roku, wśród klientów MOPS w Świdwinie oraz rodziców dzieci uczęszczających do miejskich placówek oświatowych przeprowadzono badanie za pomocą narzędzia diagnostycznego, specjalnie opracowanego do określenia źródeł zagrożeń rodziny. Ankieta Diagnozująca Skuteczne Wsparcie Rodziny i Dziecka zawiera 21 pytań z wyborem odpowiedzi oraz metryczkę. Zawarte w niej pytania zostały skonstruowane tak, aby uzyskać, w sposób nienaruszający prawa do prywatności, informacje na temat aktualnej sytuacji rodziny i obszarów stanowiących najpoważniejsze jej problemy.

Próba reprezentatywna, wyodrębniona w sposób losowy, spośród rodzin korzystających z pomocy MOPS oraz rodziców dzieci uczęszczających do miejskich placówek oświatowych stanowiąca 133 ankiety zawierających wszystkie odpowiedzi, po odrzuceniu ankiet z niepoprawnie lub niepełnie udzielonymi odpowiedziami – 15, jest próbą reprezentacyjną, dającą wyniki zbliżone do całej populacji świdwińskich rodzin, które wymagają działań wspierających. Taka metodyka badań statystycznych, umożliwia uogólnienie wniosków z próby badawczej na całą populację.

Po przeanalizowaniu udzielonych poprawnie odpowiedzi, można wyodrębnić wiodące problemy rodzin mieszkających na terenie miasta.

Do analizy wyników użyto 118 ankiet.

W badaniu udział wzięło 26 mężczyzn i 92 kobiety.

Najliczniejszą grupę wiekową badanych stanowiły osoby w przedziale 40-59 lat.

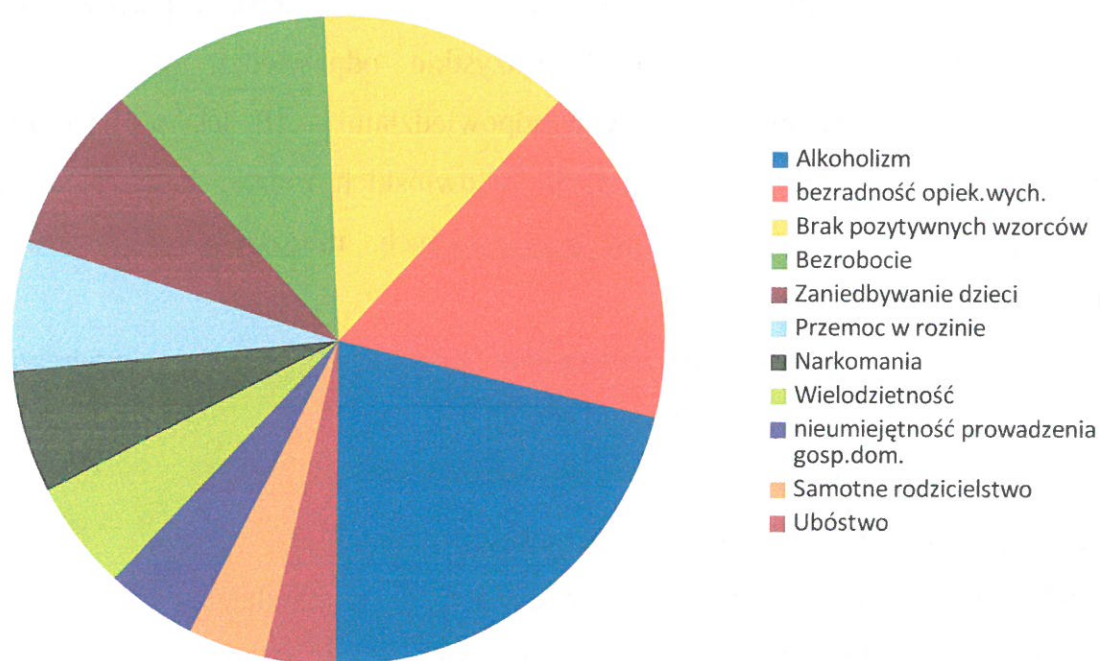
Na podstawie udzielonych odpowiedzi stwierdzić można wiodące przyczyny aktualnych obszarów problemowych świdwińskich rodzin.

1. Problemy rodziny – tabela 1, 2.

Obszar problemowy	1. Najbardziej widocznymi problemami zagrażającymi prawidłowemu funkcjonowaniu rodzin aktualnie są:		
Odpowiedź 1/2/3	Alkoholizm	Bezradność opiekuńczo-wychowawcza 53 osoby	brak pozytywnych wzorców-dziedziczenie negatywnego stylu życia

Największa liczba respondentów wskazała, że najbardziej widocznymi problemami zagrażającymi prawidłowemu funkcjonowaniu rodzin jest alkoholizm (wskazało 66 osób), kolejnym jest bezradność opiekuńczo – wychowawcza rodziców oraz brak pozytywnych wzorców-dziedziczenie negatywnego stylu życia. Na tle powyższych pozostałe problemy wskazane przez ankietowanych ukazuje Wykres 1

Najbardziej widoczne problemy zagrażające prawidłowemu funkcjonowaniu rodzin

Źródło: ankiety

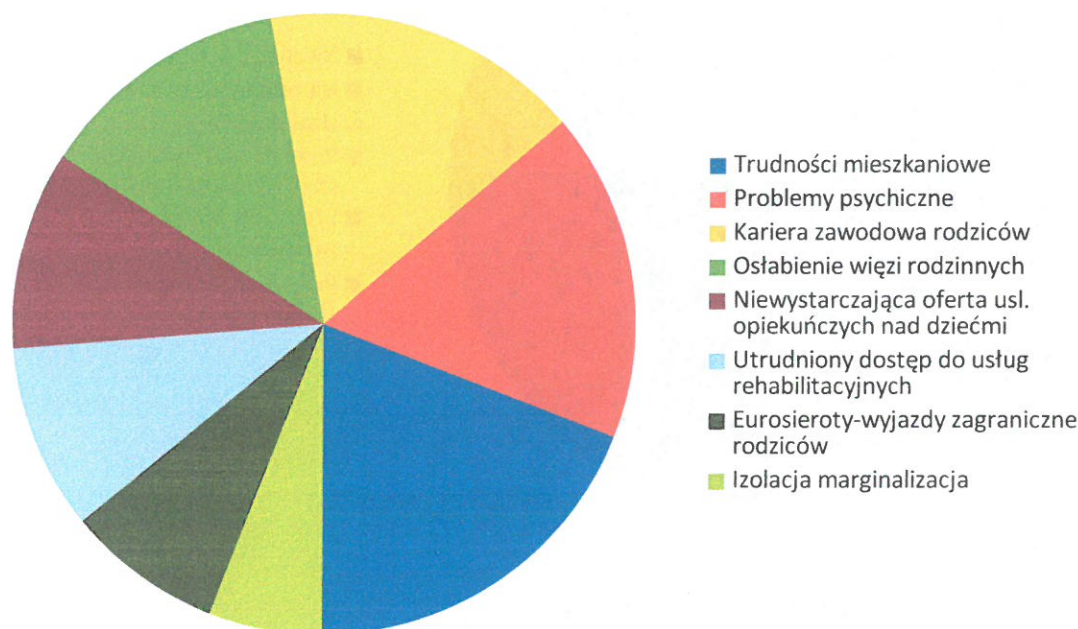
Obszar problemowy	2. Nowymi problemami społecznymi, z którymi borykają się obecnie rodziny są:		
Odpowiedź 1/2/3	Trudności mieszkaniowe	Problemy psychologiczne	Kariera zawodowa rodziców, brak czasu dla dzieci

Ankietowani wskazali trudności mieszkaniowe (61 osób) jako nowe problemy społeczne, z którymi obecnie borykają się rodziny. Kolejnymi są problemy psychologiczne i kariera zawodowa rodziców, brak czasu dla dzieci. Badane rodziny wskazały, również że problemem jest osłabienie więzi rodzinnych, niewystarczająca oferta usług opiekuńczych nad dziećmi oraz utrudniony dostęp do usług rehabilitacyjnych.

Wykres 2

Nowe problemy społeczne, z którymi borykają się obecnie rodziny

Źródło:
ankiety

2. Problem ubóstwa.

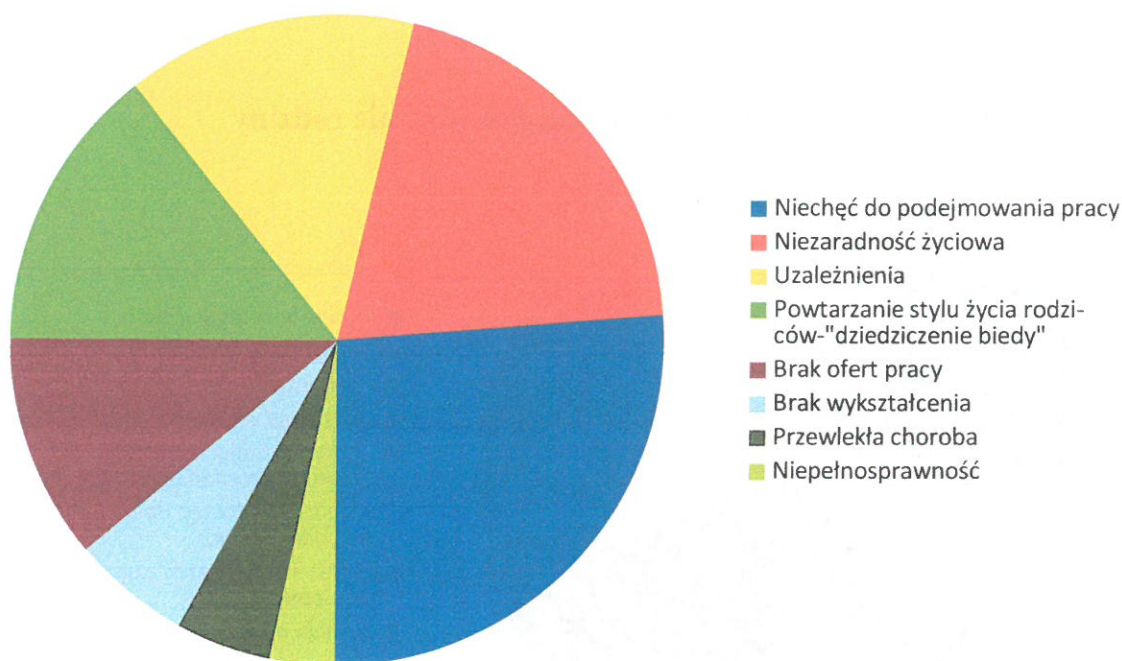
W ankiecie 56,78% ankietowanych wskazała, że sytuacja materialno – bytowa rodzin na terenie miasta jest dostateczna, jedynie 2,5% respondentów wskazał, że jest zła.

Obszar problemowy	3. Za przeszkody w wydostaniu się z ubóstwa uznano:		
Odpowiedź 1/2/3	Niechęć do podejmowania pracy	Niezaradność życiowa	Uzależnienia

Respondenci pytani o przeszkody wydostania rodzin z ubóstwa większość badanych wskazała niechęć do podjęcia pracy (89 osób), kolejną przyczyną jest niezaradność życiowa i uzależnienia. Z ankiet wynika, że kolejnymi przyczynami jest powtarzanie stylu życia rodziców „dziedziczenie biedy”, brak ofert pracy oraz brak wykształcenia.

Wykres 3

Przeszkody jakie uniemożliwiają rodzinom wydostanie się z ubóstwa.

Źródło: ankiety

3. Problem bezrobocia.

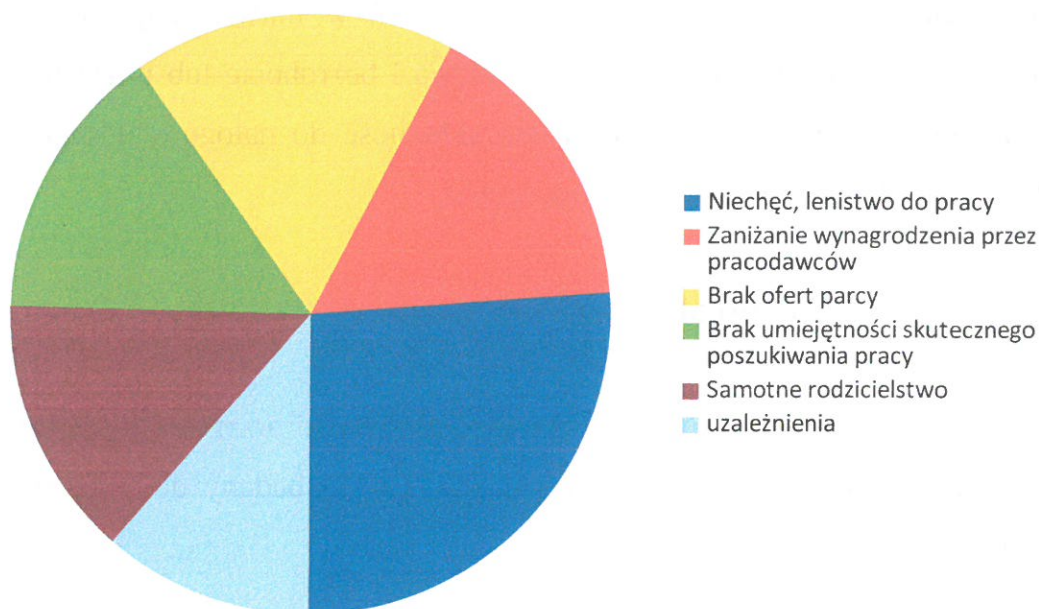
Na pytanie jaki jest poziom bezrobocia w mieście 67,80 % ankietowanych wskazało, że jest przeciętny, natomiast 20,33 % wskazało, że jest wysoki a 4,23 % , że poziom bezrobocia jest niski.

Obszar problemowy	4. Za przyczynę bezrobocia uznano:		
Odpowiedź 1/2/3	Niechęć, lenistwo do pracy	Brak ofert pracy	Zaniżanie wynagrodzenia przez pracodawców

Pytana grupa za przyczynę bezrobocia wskazała niechęć, lenistwo do pracy, brak ofert pracy, zaniżanie wynagrodzenia przez pracodawców oraz brak umiejętności skutecznego poszukiwania pracy . Kolejno wskazanymi przyczynami było: brak odpowiednich kwalifikacji, samotne rodzicielstwo i brak pomocy w opiece nad dziećmi oraz uzależnienia.

Wykres 4

Przyczyny bezrobocia w mieście Świdwinie.

Źródło:ankiety

Obszar problemowy	5. Aby poprawić sytuację zawodową mieszkańców należy:		
Odpowiedź 1/2/3	Uruchomić ofertę szkoleń zawodowych	Zwiększyć ofertę prac interwencyjnych	Uruchomić programy aktywizacji zawodowej

W badaniach wskazano, że należy uruchomić ofertę szkoleń zawodowych, zwiększyć ofertę prac interwencyjnych, uruchomić programy aktywizacji zawodowej. Jako kolejne wskazano dostęp do usług doradcy zawodowego i stworzenie ulg dla lokalnych przedsiębiorców umożliwiających odbycie stażu zawodowego.

4. Problem uzależnień.

Występowanie problemu uzależnień w rodzinach uznano za średni.

Obszar problemowy	6.Przyczyny występowania przypadków uzależnień w rodzinach:		
Odpowiedź 1/2/3	Wzorce rodzinne i społeczne	Niezaradność życiowa	Bezrobocie, utrata pracy

Na pytanie jakie są przyczyny problemu uzależnień w mieście najczęściej ankietowanych wskazało konflikty rodzinne, niezaradność życiową i bezrobocie lub utratę pracy. Kolejnymi wskazanymi przyczynami były indywidualna skłonność do nałogów, dostępność substancji, wzorce rodzinne i społeczne, akceptacja społeczna.

5. Problem przemocy domowej.

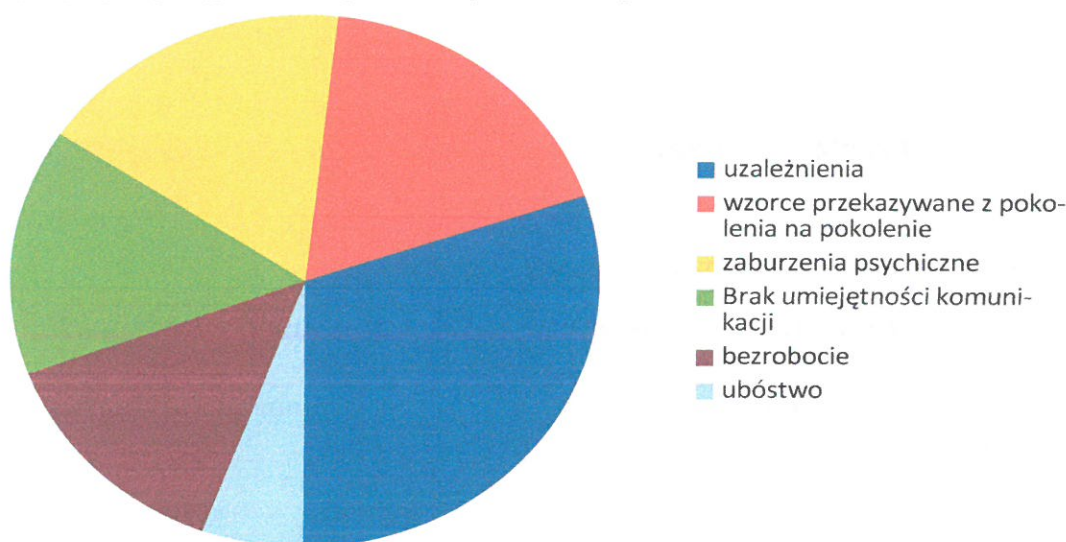
53 ankietowanych na 118 badanych zna osobiście przypadki przemocy domowej a 36 słyszało o takich zajściach w swoim bliskim sąsiedztwie. Co 13 badany doświadczył przemocy ze strony członka rodziny.

Obszar problemowy	7.Przyczyny występowania przemocy domowej:		
Odpowiedź 1/2/3	Uzależnienie pokolenie	Wzorce przekazywane z pokolenia na pokolenie	Zaburzenia psychiczne

Za najczęstsze przyczyny występowania przemocy w rodzinie wskazano na uzależnienie (97 osób), wzorce przekazywane z pokolenia na pokolenie i zaburzenia psychiczne. Jako koleje wskazano brak umiejętności komunikacji, bezrobocie i ubóstwo.

Wykres 5

Przyczyny występowania przemocy domowej.

Źródło: ankiety

Obszar problemowy	8. Ofiarom przemocy domowej należy udzielić pomocy w postaci:		
Odpowiedź 1/2/3	Pomoc psychologiczna	Izolowania osób doznających przemocy od sprawców	Leczenie uzależnień

Ankietowani najczęściej odpowiedzieli, że osobom doznającym przemocy domowej należy udzielić pomocy psychologicznej, pomocy w postaci izolowania ich od sprawców, leczenie uzależnień, leczenie terapeutyczne sprawców, zwiększenie usług prawnych i socjalnych oraz utworzenie bezpiecznego domu. Następnie wskazali utworzenie grupy wsparcia, a także organizowanie ogólnopolskich akcji społecznych.

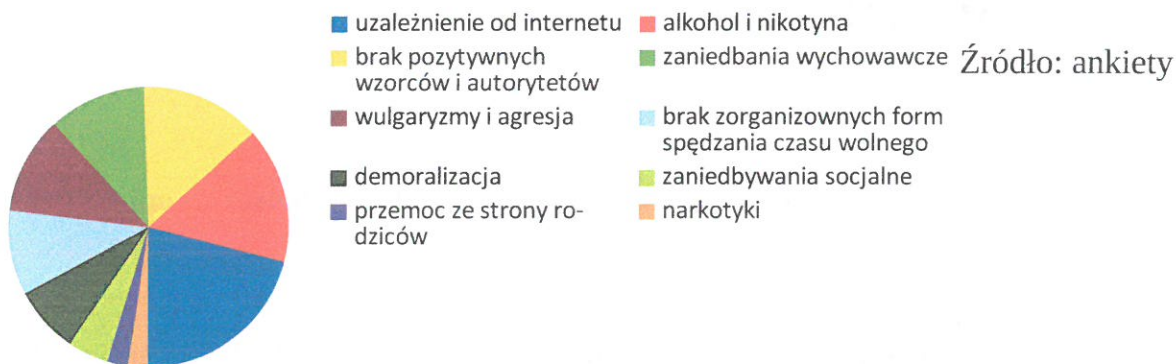
6. Problemy młodzieży.

Obszar problemowy	9. Negatywne zjawiska wśród dzieci i młodzieży:		
Odpowiedź 1/2/3	Uzależnienie od internetu i telefonu	Alkohol i niktyna	Brak pozytywnych wzorców i autorytetów.

Respondenci zapytani o to jakie negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży dostrzec można najczęściej na terenie naszego miasta jako najczęstsze wskazali uzależnienie od internetu i telefonu (71 osób), alkohol i niktynę, brak pozytywnych wzorców oraz zaniedbania wychowawcze. Kolejnymi wskazanymi są wulgaryzm i agresja, brak zorganizowanych form spędzania wolnego czasu, demoralizacja, zaniedbania socjalne, narkotyki i przemoc ze strony rodziców, wandalizm i przestępczość.

Wykres 6

Negatywne zjawiska wśród dzieci i młodzieży.

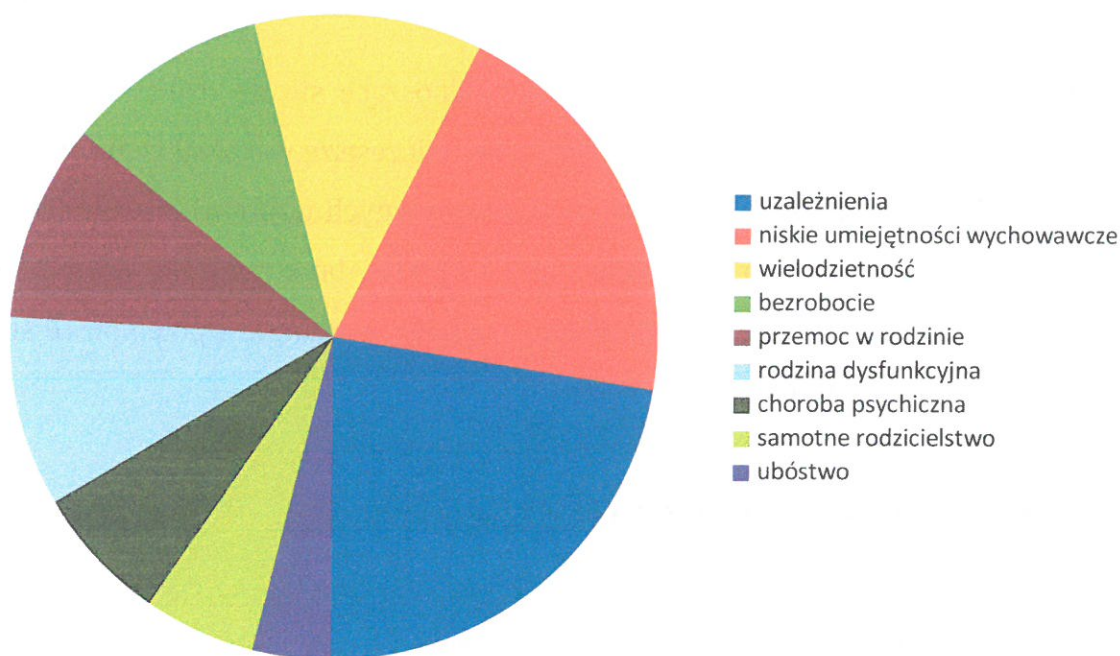
7. Problem bezradności opiekuńczo-wychowawczej.

Obszar problemowy	10. Za przyczyny bezradności opiekuńczo-wychowawczej uznano:		
Odpowiedź 1/2/3	Uzależnienia	Niskie umiejętności wychowawcze	Wielodzietność

Ankietowani na przyczyny bezradności opiekuńczo wychowawczej najczęściej wskazywali uzależnienia, niskie umiejętności wychowawcze, wielodzietność. Jako kolejne przyczyny wynikające z badań respondenci wskazują bezrobocie, przemoc w rodzinie, rodzina dysfunkcyjna, choroba psychiczna, samotne rodzicielstwo oraz ubóstwo.

Wykres 7

Przyczyny bezradności opiekuńczo-wychowawczej.

Źródło: ankiety

Obszar problemowy	11. W celu minimalizowania bezradności opiekuńczo-wychowawczej należy:		
Odpowiedź 1/2/3	Pomoc terapeutyczna, wsparcie specjalistów	Profilaktyka i terapia uzależnień	Zwiększenie oferty instytucji wspierających

Na pytanie Jakie działania poprawiłyby sytuację rodzin niewydolnych wychowawczo w mieście ankietowani wskazali pomoc terapeutyczną, wsparcie specjalistów, profilaktykę i terapię uzależnień, zwiększenie ofert instytucji wspierających oraz pomoc asystenta rodziny lub rodziny wspierającej, szerszą ofertę spędzania czasu wolnego dla dzieci, usługi konsultacji psychologiczno-pedagogicznych, pracę socjalną w środowisku, udział w programach zwiększających kompetencje wychowawcze i społeczne oraz większe świadczenia pieniężne dla rodzin wielodzietnych i niepełnych.

8. Profilaktyka wystąpienia problemów w rodzinie

Obszar problemowy	12. Za najbardziej pożądane formy przeciwdziałania wystąpieniu problemów rodziny uznano:		
Odpowiedź 1/2/3	Zwiększenie oferty zajęć kulturalno-sportowych	Zwiększenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży	Potrzeba pedagogizacji , psychoedukacji rodziców

Respondenci za najbardziej pożądaną formą przeciwdziałania występowania problemów rodziny wskazali zwiększenie oferty zajęć kulturalno-sportowych, zwiększenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci, potrzebę pedagogizacji i psychoedukacji rodziców. Jako kolejne wskazano zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego, lepszą współpracę między instytucjami działającymi na rzecz rodziny, prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem, wsparcie asystenta rodziny dla rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, realizację działań o charakterze profilaktycznym oraz doszkalać zawodowe pracowników instytucji współpracujących w obszarze przemocy w rodzinie.

Obszar problemowy	13. Najlepszą formą pomocy rodzinom wielodzietnym lub niepełnym jest:		
Odpowiedź 1/2/3	Wsparcie specjalistyczne, edukacja rodzin	Zwiększenie bazy placówek opiekuńczo-wychowawczych	Pomoc asystenta rodziny

Za najlepszą formę pomocy rodzinom wielodzietnym lub niepełnym uznano w pierwszej kolejności wsparcie specjalistyczne, edukacja rodzin, zwiększenie bazy placówek opiekuńczo-wychowawczych, pomoc asystenta rodziny. W następnej kolejności wskazano zwiększenie

liczby mieszkań komunalnych i socjalnych, szerszą ofertę spędzania czasu wolnego dla rodzin, system ulg w usługach miejskich dla rodzin wielodzietnych oraz pomoc sąsiedzką.

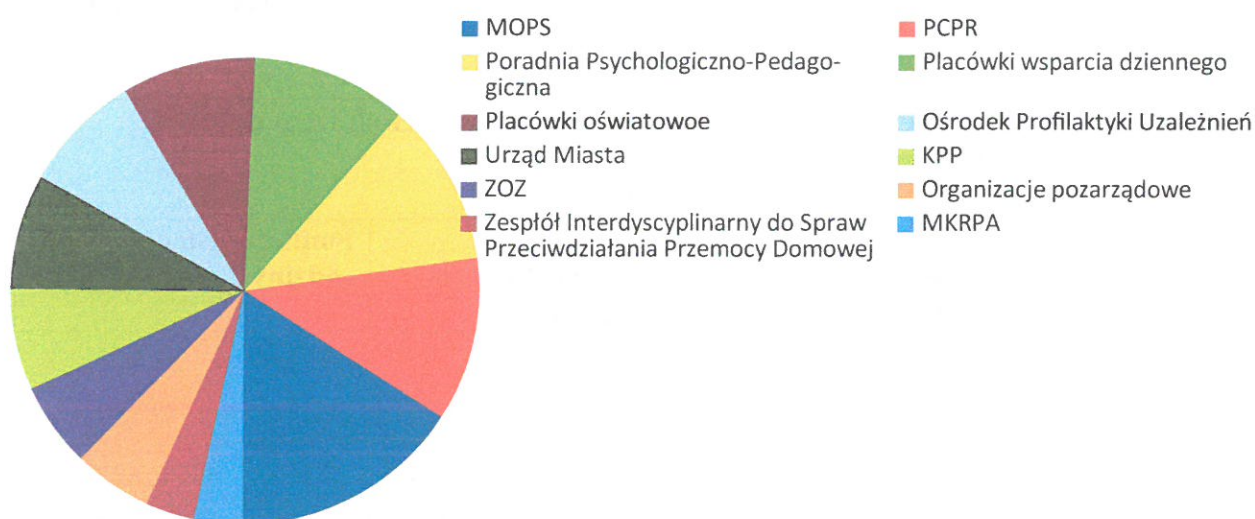
9. Pomoc instytucjonalna

Obszar problemowy	14. Za najbardziej pomocne placówki/instytucje uznano:		
Odpowiedź 1/2/3	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie , Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Placówki Wsparcia Dziennego

Na pytanie Jakie instytucje z terenu miasta mogą w największym stopniu przyczynić się do złagodzenia bądź rozwiązania problemów rodzin i dzieci ankietowani jako najbardziej pomocny uznali Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną i Placówkę Wsparcia Dziennego dla dzieci. Uznali za pomocne Placówki Oświatowo-wychowawcze, Ośrodek Terapii Uzależnień, Urząd Miasta, Komendę Powiatową Policji.

Wykres 8

Instytucje z terenu miasta mogą w największym stopniu przyczynić się do złagodzenia bądź rozwiązania problemów rodzin i dzieci .

Przedstawione w powyższych tabelach i wykresach wyniki badania ankietowego wskazują konkretne obszary problemowe rodzin oraz najlepsze, zdaniem badanych formy pomocy. Ujawnione tą drogą obszary problemowe zasadniczo znajdują swe odzwierciedlenie w wynikach analizy danych statystycznych z MOPS. Uzależnienia i bezradność opiekuńczo – wychowawcza stanowią aktualnie największe zagrożenia dla stabilności i prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie miasta Świdwin.

Zasoby Miasta Świdwin

Zasoby instytucjonalne miasta, to instytucje i organizacje pełniące funkcję wspierającą rodziny, w tym:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodziny,
3. Komenda Powiatowa Policji,
4. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
5. Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
6. Ośrodek Profilaktyki Uzależnień,
7. Placówki oświatowo – wychowawcze,
8. Zakłady opieki zdrowotnej,
9. Organizacje pozarządowe,
10. Kuratorzy sądowi.
11. Placówka wsparcie dziennego dla dzieci,
12. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
13. Park Wodny „Relax”
14. Świdwiński Ośrodek Kultury „Zamek”

Analiza SWOT

W analizie strategicznej szczególne znaczenie odgrywa zintegrowana metoda typu SWOT (ang. Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats). Jest to narzędzie badawcze, kompleksowo określające mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia, niezbędne do

zdiagnozowania obecnej sytuacji oraz prognozowanych skutków. Polega ona na zidentyfikowaniu czterech wymienionych grup czynników i określeniu ich wpływu pozytywnego, jak i negatywnego na sytuację w mieście. W omawianej analizie wyróżnia się etapy: a) identyfikację i analizę mocnych i słabych stron, b) identyfikację i analizę szans i zagrożeń.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stałe diagnozowanie sytuacji mieszkańców Świdwina. ➤ Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników MOPS w Świdwinie oraz pedagogów szkolnych. ➤ Instytucje wspierające dzieci oraz rodzinę (MOPS, PCPR, kuratorzy, Policja, służba zdrowia, jednostki oświatowe, świetlice szkolne, Poradnia PP). ➤ Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodzin. ➤ Opracowana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych. ➤ Powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej ➤ Działalność profilaktyczna i edukacyjna Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Niska aktywność społeczna mieszkańców. ➤ Mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej. ➤ Istnienie szarej sfery zatrudnienia. ➤ Brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego. ➤ Średni poziom długotrwałego bezrobocia ➤ Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetu szkoły/ nauczyciela. ➤ Przyzwolenie społeczne na zachowania negatywne, dysfunkcyjne, ➤ Ograniczone środki finansowe na realizację założonych programów.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Szeroka dostępność do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, realizowanego przez jednostki publiczne i organizacje samorządowe. ➤ Umiejętność pozyskiwania funduszy unijnych przez instytucje. ➤ Grupy, stowarzyszenia i instytucje propagujące zdrowy styl życia i efektywne wykorzystanie czasu wolnego przez dzieci, młodzież i osoby starsze. 	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Utrzymanie stanowiska asystenta rodziny celem wsparcia rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. ➤ Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę. ➤ Możliwość pozyskiwania funduszy zewnętrznych, w tym funduszy unijnych i realizacji rządowych programów. ➤ Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym. ➤ Pozyskanie rodzin wspierających 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej, częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów. ➤ Zanik więzi i tradycji rodzinnych. ➤ Kryzys funkcji rodziny i jej roli w życiu społecznym. ➤ Wzrost kosztów utrzymania rodzin. ➤ Zatrudnienie niezgodne z kwalifikacjami. ➤ Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, narastająca przemoc oraz agresja. ➤ Uzależnienie członków rodziny m. in. od alkoholu, środków odurzających, Internetu.

Adresaci Programu Wspierania Rodziny

Adresatami Programu będą przede wszystkim rodziny z określonymi obszarami problematycznymi (obszarami dysfunkcji):

1. rodziny niewydolne wychowawczo, niezaradne życiowo,
2. rodziny żyjące w ubóstwie, w tym dotknięte bezrobociem,
3. rodziny dotknięte przemocą,
4. dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym,
5. rodziny z problemem długotrwałej choroby i niepełnosprawności.

Program skierowany jest do wszystkich rodzin wychowujących dzieci na terenie miasta Świdwin, w szczególności przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Program adresowany jest również do rodzin, którym Sąd ograniczył władzę rodzicielską lub które zostały pozbawione władzy rodzicielskiej, a także tych których dzieci przebywają już w pieczy zastępczej. Jego realizacja polegać będzie na zasadach współdziałania w koalicji z partnerami środowiska lokalnego, tj. instytucje państwowe, samorządowe, służba zdrowia, organizacje pozarządowe oraz innymi podmiotami, które specjalizują się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny. Dzięki wspólnie podejmowanym działaniom dopracowane zostaną odpowiednie warunki i możliwości dla wszechstronnej i skutecznej pomocy rodzinie.

Zadania Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026

Dokonanie diagnozy społecznej w oparciu o dane pochodzące z instytucji wspierających rodziny oraz wyniki badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców miasta pozwoliło na postawienie celu głównego, określającego obszar działań pomocowych na najbliższe trzy lata. Pomimo, że bezrobocie i ubóstwo okazały się obszarami najbardziej problematycznymi dla mieszkańców Świdwina, to z analizy wszystkich danych wyłania się jeszcze jeden obszar, równie ważny jak powyższe. Obszar ten obejmuje zadania polegające na przeciwdziałaniu dysfunkcjom i efektywnym wspieraniu rodzin przeżywających trudności

w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Niniejsze zamierza się osiągnąć poprzez kontynuację prowadzonych dotychczas działań oraz poprzez podejmowanie nowych inicjatyw społecznych, ukierunkowanych na realizowanie wspólnej polityki instytucjonalnej na rzecz wzmocnienia rodziny.

L P.	ZADANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ	CZAS REALIZACJI	REALIZATORY
1	Wsparcie rodzin z problemem bezradności opiekuńczo – wychowawczej.	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba rodzin ze zdiagnozowanym problemem. - Liczba rodzin objęta pomocą asystenta rodziny. - Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia specjalistów, programów zwiększających kompetencje wychowawcze, w tym Szkoły dla rodziców i wychowawców - Liczba dzieci objętych pieczęią zastępczą. 	Cały okres Programu	Jednostki oświatowe MOPS PCPR PP-P Placówki Edukacyjne
2	Realizowanie zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz zapobieganie szerzeniu się patologii wśród dzieci młodzieży.	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba Niebieskich Kart. - Liczba spraw skierowanych do KRPA. - Liczba osób, która skorzystała z darmowej pomocy prawnej i psychologicznej. -Liczba osób, które skorzystały z programu dla osób stosujących przemoc -Liczba programów 	Cały okres Programu	Jednostki oświatowe MOPS PCPR ZI MKRPA KPP

		profilaktycznych		
3	Realizowanie projektów mających na celu wspieranie rodziny i aktywizację zawodową.	- Liczba projektów realizowanych na terenie Świdwina. - Liczba instytucji zaangażowanych w realizację projektów.	Cały okres Programu	Jednostki oświatowe MOPS PCPR MKRPA
4	Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami i motywowanie do leczenia/terapii ze szczególnym uwzględnieniem rodzin z dziećmi.	- Liczba rodzin z uzależnieniami. - Liczba osób, które podjęły leczenie/terapię. - Liczba spraw skierowanych do KRPA.	Cały okres Programu	Jednostki oświatowe MOPS ZI MKRPA
4	Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej – dożywianie dzieci w szkołach, przedszkolach, żłobku, finansowanie wypoczynku letniego.	- Liczba rodzin korzystających z pomocy finansowej i rzeczowej - Liczba dzieci objętych pomocą w formie dożywiania - Liczba dzieci uczestniczących w wypoczynku.	Cały okres Programu	Jednostki oświatowe MOPS MKRPA
5	Wdrażanie nowych rozwiązań zwiększających poziom zatrudnienia i redukujących problem	- Liczba bezrobotnych. - Liczba rodzin korzystających z pomocy MOPS. - Liczba wdrożonych rozwiązań/ programów,	Cały okres Programu	UM UP MOPS

	bezrobocia	-Liczka zawartych kontraktów socjalnych		
6	Organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, pomoc w odrabianiu lekcji.	- Liczba dzieci uczęszczających na zajęcia opiekuńczo-wychowawcze. - Liczba lokali, w których odbywają się pozalekcyjne zajęcia opiekuńczo-wychowawcze. -Liczba przedsięwzięć na rzecz organizowania czasu wolnego dzieci.	Cały okres Programu	Jednostki oświatowe Placówka wsparcia dziennego dla dzieci Jednostki podległe :Park Wodny „Relax” Świdwiński Ośrodek Kultury „Zamek”
7	Praca z rodziną – poradnictwo specjalistyczne.	- Liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego MOPS.	Cały okres Programu	Jednostki oświatowe MOPS PCPR ZI MKRPA
8	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej (domu dziecka).	- Liczba dzieci, za których pobyt współfinansuje gmina -liczka rodzin dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, współpracujących z asystentem rodziny	Cały okres Programu	MOPS

09	Udzielanie pomocy rodzinom w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej.	- Liczba osób objętych wsparciem.	Cały okres Programu	MOPS PUP
10	Umacnianie więzi rodzinnych poprzez wymianę doświadczeń międzypokoleniowych	- Liczba dzieci i dorosłych uczestniczących w przedsięwzięciach.	Cały okres Programu	Jednostki oświatowe MOPS PCPR Organizacje pozarządowe.
11	Prowadzenie monitoringu dziecka w rodzinie dotkniętej sytuacją kryzysową	- Liczba rodzin objętych pomocą. - Liczba dzieci w rodzinach objętych pomocą.	Cały okres Programu	Jednostki oświatowe MOPS PCPR
12	Prowadzenia wsparcia w formie pomocy rodzin wspierających	- Liczba rodzin objętych pomocą. - Liczba dzieci w rodzinach objętych pomocą. Liczba rodzin pozyskanych	Cały okres programu	MOPS

Formy działania

Realizacja zaplanowanych działań oraz przewidzianych form pomocy rodzinom w Świdwinie uzależniona jest przede wszystkim od sytuacji, w której znajduje się dana rodzina. Nieodzownym elementem służącym diagnozie będzie wywiad środowiskowy, przeprowadzany przez pracownika socjalnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Można stwierdzić, że jest on bazowym dokumentem, zawierającym określenie obszarów problemowych danej

rodziny i ścieżki pomocy. Wszystkie możliwe do podjęcia działania, mają przede wszystkim zapobiec powstawaniu i/lub pogłębianiu się dysfunkcji rodziny. Powinny minimalizować negatywne skutki sytuacji kryzysowych oraz przyczynić się do poprawy funkcjonowania rodziny w całości. Program powinien także przeciwdziałać i minimalizować potrzebę umieszczania dzieci w pieczy zastępczej.

Przewidywane formy działania:

1. Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze pomocy społecznej oraz wspierania rodziny.
2. Zachęcanie rodzin do wzięcia udziału w projektach oraz szkoleniach mających na celu zmotywowanie do podjęcia pracy oraz zmiany dotychczasowej sytuacji bytowej, a także zwiększenie kompetencji wychowawczych i opiekuńczych.
3. Motywowanie członków rodzin do podejmowania działań na rzecz ograniczenia, bądź niwelowania własnych dysfunkcji.
4. Edukacja rodzin zagrożonych dysfunkcją oraz wczesna interwencja w tych rodzinach.
5. Wspieranie rodzin w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, finansowych, bytowych oraz uzależnień.
6. Wspieranie rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania poprzez pracę socjalną z rodziną oraz wsparcie asystenta rodziny.
7. Prowadzenie kampanii promujących instytucję rodziny oraz prawidłowe funkcjonowanie rodziny w społeczeństwie.
8. Upowszechnianie informacji o instytucjach świadczących specjalistyczne poradnictwo.
9. Dążenie do reintegracji rodzin.
10. Pozyskanie rodzin wspierających oraz prowadzenie działań promujących tę formę pomocy.

Finansowanie Programu Wspierania Rodziny

Zadania Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 realizowane będą ze środków:

1. budżetu Miasta Świdwin.

2. dotacji i grantów – wartość środków ze źródeł zewnętrznych pozyskiwanych na realizację programu jest zależna od możliwości, tj. ogłaszanych konkursów i grantów.

Monitoring oraz ewaluacja Programu Wspierania Rodziny

Nieodzownym elementem towarzyszącym wdrażaniu Programu jest jego monitorowanie i ocena skuteczności realizowanych zadań. W związku z powyższym, Program podlega rocznej ewaluacji opracowywanej w formie sprawozdań przedkładanych odpowiednim organom w terminach określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz przepisach wykonawczych. Na potrzeby ewaluacji Programu MOPS gromadzi dane ilościowe i jakościowe. Podmioty uczestniczące w realizacji Programu są zobowiązane przekazywać MOPS w Świdwinie informacje dotyczące wykonanych zadań.

Pozwoli to, na bieżące monitorowanie i podejmowanie ewentualnych działań korygujących.

Podsumowanie

Głównym założeniem Programu Wspierania Rodziny jest podejmowanie wszelkich działań nastawionych na stworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu.

Zasadniczym celem działalności profilaktycznej winno być zatem zapobieganie powstawaniu różnorodnych dysfunkcji, zarówno tych, które w postaci załączkowej już istnieją, jak i tych, które dopiero mają zaistnieć. Działając w myśl zasady, że „lepiej zapobiegać niż leczyć”, powinno się promować działania profilaktyczne ukierunkowane na wspieranie rodzin niewydolnych w opiece i wychowaniu dzieci.

Nadrzędną rolą państwa jest ochrona jego obywatelami a w szczególności dzieci, które po pierwsze obronić się same nie mogą, a po drugie stanowią przyszłość kraju. Osiągnięcie tego wyzwania uzależnione jest od ścisłej współpracy pomiędzy instytucjami oraz od wypracowania sprawnego i efektywnego systemu działań wpływających na poprawę sytuacji dziecka w rodzinie. Ważne więc jest wspieranie rodziny w jej funkcji wychowawczej i opiekuńczej, a także przeciwdziałanie wszelkim negatywnym zjawiskom, mogącym zagrozić jej prawidłowemu funkcjonowaniu.